

अनुसूचित जातीच्या मुलामुलींना शिक्षणासाठी
परदेशी शिष्यवृत्ती-सन २०१५-१६ साठी
विद्यार्थ्यांची निवड करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: इबीसी २०१५/प्र.क्र.१४०/शिक्षण-१
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२
तारीख:- १८ मे, २०१६

वाचा -

- १) शासन निर्णय सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक: इबीसी २००३/प्र.क्र.११५/मावक - २, दिनांक ११.०६.२००३
- २) शासन निर्णय सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक: इबीसी २०१०/प्र.क्र.१९४/मावक -२, दिनांक १५.०७.२०१०
- ३) शासन निर्णय सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक: इबीसी २०१०/प्र.क्र.१९४/मावक-२, दिनांक २२.१०.२०१०
- ४) शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक: इबीसी २०१३/प्र.क्र.१४१/शिक्षण-१, दिनांक ०८.०८.२०१३ व दि.२८.११.२०१३
- ५) शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक: इबीसी २०१४/प्र.क्र.८२/शिक्षण-१, दिनांक १२.०९.२०१४
- ६) शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग क्रमांक: इबीसी २०१५/प्र.क्र.६९/शिक्षण-१, दिनांक १६.०६.२०१५
- ७) शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग समक्रमांक, दि.३०.१०.२०१५
- ८) शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग समक्रमांक, दि.२४.११.२०१५
- ९) शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग समक्रमांक, दि.१८.०१.२०१६
- १०) शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग समक्रमांक, दि.२२.०३.२०१६
- ११) आयुक्त समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांचे पत्र क्रमांक सकआ/ शिक्षण/परदेश शिष्यवृत्ती/ सुरज कमलाकर/२०१५-१६/का-४/१२६२, दिनांक २३.०३.२०१६

शासन निर्णय -

अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना परदेशी शिष्यवृत्ती योजनेंतर्गत सन २०१५-१६ या वर्षासाठी शासन निर्णय समक्रमांक, दिनांक ३०.१०.२०१५ अन्वये १४ विद्यार्थ्यांची व शासन निर्णय समक्रमांक, दिनांक १८.०१.२०१६ अन्वये २९ विद्यार्थ्यांची तसेच शासन निर्णय समक्रमांक, दिनांक २२.०३.२०१६ अन्वये २ अशा एकूण ४५ विद्यार्थ्यांची निवड करण्यात आली आहे. उर्वरित ५ जागांमधील १ जागेवर खालील विद्यार्थ्यांची (पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी) परदेशात उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात येत आहे.

अ. क्र	विद्यार्थ्याचे नाव	प्रवेश घेतलेल्या विद्यापीठाचे नाव	अभ्यासक्रमाचे नाव	QS Universities World Ranking	अभ्यासक्रम कालावधी
१	सुरज बाळकृष्ण कमलाकर	New Castle University, U.K.	Master of Science in Mechanical Engg.	१६२	२ वर्ष

२. सदरहू विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यासाठी आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. सदर विद्यार्थ्यांची पुढील वर्षाची शिष्यवृत्ती मंजूर करण्याचे तसेच एखाद्या विद्यापीठाच्या शिक्षण शुल्कामध्ये वाढ किंवा घट होत असल्यास त्याबाबत शिष्यवृत्ती मंजूर करण्याचे अधिकार आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांना देण्यात येत आहेत.

३. ज्या विद्यार्थ्यांना शासनामार्फत शिष्यवृत्ती मंजूर केली आहे, त्या विद्यार्थ्यांनी त्यांचे शिक्षण संपल्यानंतर देशाची सेवा करणे व त्यांच्या ज्ञानाचा फायदा देशाला करून देणे आवश्यक आहे. या अनुषंगाने संबंधित विद्यार्थ्यांकडून शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यापूर्वी **हमीपत्र (BOND)** लिहून घेणे बंधनकारक राहिल.

४. परदेशात वैद्यकीय अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेली संस्था भारतीय आयुर्विज्ञान परिषद (Indian Medical Council) यांनी मान्यता दिलेली असणे आवश्यक आहे किंवा वैद्यकीय अभ्यासक्रमासाठी परदेशात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांनी भारतात पदवी / पदव्युत्तर पदवी घेऊन परत आल्यानंतर भारतीय आयुर्विज्ञान परिषद (Indian Medical Council) यांनी अनिवार्य केलेली परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे. ती परीक्षा उत्तीर्ण न झाल्यास सर्व रक्कम वसूलपात्र असेल, असे **हमीपत्र (BOND)** विद्यार्थ्यांकडून घेण्यात यावे.

५. परदेशातील पदव्युत्तर अभ्यासक्रम विहित कालावधीतच पूर्ण होणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्याने परस्पर विद्यापीठ अथवा अभ्यासक्रम अथवा दोन्हीही बदलल्यास शिष्यवृत्तीची रक्कम संपूर्णतः वसूल करण्यात येईल.

६. (अ) ज्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात आली आहे, त्यांच्या अभ्यासक्रमाच्या एकूण खर्चाच्या रकमेपैकी **प्रथम वर्षाचे** शुल्क, निर्वाह भत्ता व इतर अनुषंगिक खर्च यांची रक्कम संबंधित विद्यापीठाकडून प्रमाणित माहिती प्राप्त करून घेऊन आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी थेट विद्यापीठास अदा करावी.

(ब) त्यानंतरच्या वर्षाचे शुल्क, निर्वाह भत्ता व इतर अनुषंगिक खर्च याबाबत विद्यापीठाकडून प्रमाणित माहिती आणि विद्यार्थ्यांच्या प्रगती व उपस्थितीबाबतचे प्रमाणपत्र प्राप्त करून घ्यावी. त्यानुसार आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांनी शासन निर्णयाप्रमाणे संबंधित वर्षाची अनुज्ञेय शिष्यवृत्ती रक्कम संबंधित विद्यापीठास अदा करावी.

७. याबाबत होणारा खर्च हा "मागणी क्रमांक एन-३, २२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण, ०१ - अनुसूचित जातीचे कल्याण, २७७, शिक्षण, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना (वि.घ.यो.), (०४) (२३), विदेशात विशेष अध्ययन करण्यासाठी अनुसूचित

जातीच्या विद्यार्थ्यांना राजर्षि शाहू महाराज शिष्यवृत्ती, (२२२५ ३८३ २), ३४ शिष्यवृत्त्या / विद्यावेतन" या लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालून त्या अंतर्गत सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षात मंजूर करण्यात आलेल्या तरतूदीमधून भागविण्यात यावा. त्याकरीता आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

८. आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे यांनी परदेशी शिष्यवृत्ती मंजूर करताना शासन निर्णय क्रमांक इबीसी २०१०/प्र.क्र.१९४/मावक-२, दिनांक १५.०७.२०१० व शासन निर्णय क्रमांक इबीसी २०१४/प्र.क्र.८२/शिक्षण-१, दिनांक १२.०९.२०१४ तसेच शासन निर्णय क्रमांक इबीसी २०१५/प्र.क्र.६९/शिक्षण-१, दिनांक १६.०६.२०१५ मधील अटी व शर्तीचे पालन करावे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०५१९१५१६४६६८२२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(दि.रा.डिंगळे)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.मंत्री, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य यांचे खाजगी सचिव
- २) मा.राज्यमंत्री, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य यांचे खाजगी सचिव
- ३) प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ४) प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ५) आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ६) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय, मुंबई
- ७) संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई.
- ८) महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर.
- ९) जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे.
- १०) संबंधीत विद्यार्थी (समाजकल्याण आयुक्तालय, पुणे मार्फत).
- ११) उपसचिव (शिक्षण-१), सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२) अवर सचिव (शिक्षण-१), सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १३) शिक्षण -१ (निवडनस्ती)